

Прецедент, коли один суб'єкт міжнародного права порушує взяті на себе зобов'язання, призводить до конфліктів. Руйнація системи Договору про Антарктику матиме негативні наслідки планетарного масштабу.

Сьогодні до Договору про Антарктику приєдналися 54 країни, але лише 29 Консультативних Сторін мають право голосу, серед них і Україна [4]. Щороку вони беруть участь у Консультативних нарадах, на яких вирішуються всі головні питання спільного управління та взаємодії в регіоні. Рішення на Консультативних нарадах приймаються консенсусом, тому саме на цих 29 країнах лежить особлива відповідальність у розв'язанні нагальних проблем та протидії викликам і загрозам, які постають перед антарктичною спільнотою.

Всі зусилля міжнародного співтовариства повинні бути спрямовані на вирішення нагальних проблем, що постають перед системою Договору про Антарктику. Необхідно виробити виважену політику щодо захисту навколишнього природного середовища Антарктики. Варто завчасно подумати над можливими варіантами продовження мораторію на видобуток корисних копалин у регіоні. Природа Антарктики доволі швидко реагує на будь-які зміни клімату і сигналізує про це. Меркантильний підхід у ставленні до навколишнього середовища має згубні наслідки. Але перефразуємо ідею Дена Брауна, втілену в його творі «Джерело»: «Все залежить від того, чи зможе людство навчитись не застосовувати технології собі на шкоду».

Джерела та література

1. Convención sobre la conservación de los recursos vivos marinos antárticos. URL: https://documents.ats.aq/keydocs/vol_1/vol1_12_CCAMLR_CCAMLR_s.pdf
2. El Tratado Antártico. URL: https://documents.ats.aq/keydocs/vol_1/vol1_2_at_antarctic_treaty_s.pdf
3. Protocolo al Tratado Antártico sobre Protección del Medio Ambiente. URL: https://documents.ats.aq/keydocs/vol_1/vol1_4_AT_Protocol_on_EP_s.pdf
4. Secretaria del Tratado Antártico. URL: <https://www.ats.aq/devAS/Parties?lang=s>
5. Національний антарктичний науковий центр. Міжнародне співробітництво. ДУ НАНЦ. URL: <http://uac.gov.ua/international-cooperation/>

Вонсович Олена

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНУ БЕЗПЕКУ ТА СТАБІЛЬНІСТЬ

Ключові слова: глобалізація, міжнародна безпека, міжнародні відносини, економічний розвиток, суверенітет.

Keywords: globalization, international security, international relations, economic development, sovereignty.

Актуальність теми впливу глобалізації на міжнародну безпеку та стабільність не може бути переоцінена в сучасному світі. Все більша інтеграція економіки, політики, культури та технологій у глобальному масштабі відкриває нові можливості, але водночас створює нові виклики для міжнародної безпеки та стабільно-

сті. Глобалізація призводить до зближення країн та народів, сприяючи обміну ідеями, торгівлі та культурній взаємодії. Однак цей процес також створює нові загрози, як-от тероризм, кіберзлочинність, поширення збройних конфліктів, пандемії та екологічні кризи, які можуть мати серйозний вплив на безпеку та стабільність у всьому світі. Зокрема, інтенсифікація торгівлі та переміщення людей може призвести до поширення терористичних груп та нелегальних збройних угруповань через кордони. Кіберзагрози стають все більш небезпечні для національної та міжнародної безпеки, оскільки кіберзлочинці можуть атакувати критичну інфраструктуру та системи зв'язку. Глобальні виклики, як-от зміна клімату та екологічні кризи, також можуть призвести до конфліктів через боротьбу за ресурси та території. Тому дослідження впливу глобалізації на міжнародну безпеку і стабільність є критично важливим для розуміння та управління сучасними загрозами й викликами, що стоять перед міжнародним співтовариством.

Глобалізація – це процес, який змінює світ і об'єднує країни та людей у різних сферах життя. Цей процес має великий вплив на економіку, культуру та політику кожної країни. Але чи позитивно впливає глобалізація на міжнародну безпеку та стабільність, чи зменшує вона конфлікти та загрози національній безпеці, – це питання залишається відкритим і потребує детального дослідження [1].

У цій роботі досліджується вплив глобалізації на міжнародну безпеку та стабільність і аналізується роль політичних, економічних та культурних факторів у цьому процесі [4, с. 5–7].

Однією з головних переваг глобалізації є збільшення міжнародної торгівлі та інвестицій, які можуть сприяти економічному зростанню і покращенню рівня життя громадян. Однак глобалізація також може призвести до збільшення нерівності та економічної залежності між країнами. Це може спричинити напругу між країнами та призвести до конфлікту. До того ж глобалізація може вплинути на політичну стабільність країн. Це може сприяти демократизації та розвитку громадянського суспільства [5, с. 164].

З одного боку, глобалізація створює нові можливості для транснаціональних злочинних груп і терористичних організацій, що може призвести до підвищення ризику терористичних атак та інших форм насильства. Культурні чинники також можуть впливати на міжнародну безпеку та стабільність. Глобалізація сприяє поширенню культурних цінностей та ідеалів і сприяє толерантності та взаєморозумінню між націями. Однак це також може призвести до збереження нерівності та конфліктів між культурами [2, с. 106]. Для забезпечення стабільності й безпеки у світі необхідно забезпечити баланс між економічними, політичними та культурними факторами глобалізації [6, с. 11].

Отже, глобалізація може мати як позитивний, так і негативний вплив на міжнародну безпеку та стабільність. Забезпечення світової стабільності та безпеки вимагає забезпечення балансу між економічним, політичним та культурним складниками глобалізації [3].

Необхідно розвивати співпрацю між країнами на основі взаємовигідних умов, забезпечувати рівність і справедливість у міжнародних відносинах, а також захищати права людини та розвивати громадянське суспільство. Тільки тоді глобалізація може стати інструментом для досягнення миру, стабільності та процвітання у світі.

Джерела та література

1. Глобалізація. *Енциклопедія історії України*: Т. 2: Г–Д / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ: Наукова думка, 2004. 688 с. URL: <http://www.history.org.ua/?termin=Globalizaciya>
2. Загурська-Антонюк В. Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. *Державне управління. Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13–14. С. 103–109.
3. Ортіна Г. В. Вплив тенденцій глобалізації на умови забезпечення антикризової стратегії. *Ефективна економіка*. 2014. № 7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4179>
4. Парахонський Б. О., Яворська Г. М., Резнікова О. А. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України. Аналітична доповідь / за ред. К. А. Кононенка. Київ: НІСД, 2013. 56 с.
5. Савич В. О. Вплив глобалізації на соціальну безпеку держави. *Політикус*. 2020. Вип. 2. С. 163–167. DOI: 10.24195/2414-9616-2020-2-163-167.
6. Вплив глобалізації на економічний розвиток України в умовах євроінтеграції. Шифр-девіз Глобальна економіка. *Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/konkyrs_stud/ES_19_20/robotu/5.pdf

Гришук Владислав

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО ВИБОРУ ГРУЗІЇ І ТУРЕЧЧИНИ НА БЕЗПЕКОВУ СИТУАЦІЮ В ЗАХІДНІЙ АЗІЇ

Ключові слова: *Європейський Союз, НАТО, Грузія, Туреччина, міжнародна безпека, Західна Азія.*

Keywords: *European Union, NATO, Georgia, Turkey, international security, West Asia.*

Регіон Західної Азії є одним з найменш стабільних у світі: тероризм, територіальні спори, регіональні напруги та збройні конфлікти є для нього звичним явищем. Намагаючись стабілізувати внутрішню ситуацію та убезпечити себе від цих ризиків, Туреччина стала членом НАТО, а з 2000-х років Грузія визначила євроатлантичну інтеграцію як стратегічний напрям. Обидві держави є кандидатами на членство в ЄС. Зазначені процеси суттєво вплинули на безпекову ситуацію в регіоні Західної Азії.

Сьогодні питання євроатлантичної інтеграції і Туреччини, і Грузії доволі ґрунтовно опрацьовано в науковому полі. Зокрема, ця тематика стала предметом досліджень К. Гоголашвілі [3], А. Кастеттер [5], С. Насі та М. Ф. Сейлана [6], Т. Огюзлу [7], Д. Сухіашвілі та інших науковців [1]. З іншого боку, війна в Україні та погіршення відносин між Ізраїлем і низкою арабських країн актуалізували питання присутності НАТО в цьому регіоні.

Мета роботи – окреслити, як європейська і євроатлантична інтеграція Туреччини та Грузії впливає на безпекову ситуацію в регіоні з огляду на сучасні виклики.

Туреччина має тривалу історію відносин з європейськими державами, які сьогодні є членами ЄС і НАТО – від «європейського концерту націй» до її вступу до НАТО в 1952 р. Європа стала певним орієнтиром для Туреччини. Завдяки реформам першого Президента Туреччини Мустафи Кемалю Ататюрку у 1923–